



NOTAT

2. januar 2013

12/08437-3

/jth-dep

Notat til Folketingets Europaudvalg om afgivelse af interventionsindlæg i sag ved EFTA-domstolen E-9/12, Iceland v EFTA Surveillance Authority

1. Indledning

De islandske myndigheder har den 4. september 2012 anlagt sag ved EFTA-domstolen mod EFTA Surveillance Authority med påstand om delvis annullation af beslutning NO. 361/12/COL af 4. juli 2012 om statsstøtte vedrørende kommunal skat, salg af bygninger og jord og salg af elektricitet til virksomheden Verne Holding ehf.

Erhvervs- og Vækstministeriet ønsker at afgive et skriftligt indlæg i sagen til støtte for de islandske myndigheder, idet det vurderes, at sagen i forhold til det omhandlede salg af bygninger og jord har stor principiel betydning for fortolkningen af sammenhængen mellem gennemførelsen af udbud og udelukkelse af statsstøtte.

2. Det retlige grundlag

Det følger af TEUF art 107, at *”Bortset fra de i traktaterne hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.”*

En parallel regel findes i EEA-Traktatens art 61.

Kommissionen har i meddelelse C 209 af 10/07/1997 om statsstøtteelementer i forbindelse med offentlige myndigheders salg af jord og bygninger fastlagt, under hvilke omstændigheder salg af jord og bygninger anses foreneligt med TEUF art 107.

Meddelelsen indeholder i forhold til selve salgsprocessen to grundlæggende elementer:

- Den beskriver en procedure, som giver medlemsstaterne mulighed for at behandle sager vedrørende salg af jord og bygninger på en måde, som automatisk udelukker statsstøtte.
- Den giver en oversigt over tilfælde af salg af jord og bygninger, der skal anmeldes til Kommissionen, for at det kan vurderes, om et bestemt salg indeholder støtte, og hvis det er tilfældet, hvorvidt støtten er forenelig med det indre marked.

De to overordnede principper i meddelelsen er, at salg af jord og bygninger ikke udgør statsstøtte, hvis salget foretages enten ved et tilstrækkeligt publiceret, offentligt og betingelsesløst udbud, der kan sammenlignes med en auktion, hvor det højeste eller eneste tilbud accepteres, da dette pr. definition er et salg til markedsværdien, eller efter udførelse af en vurdering ved en uafhængig sagkyndig.

Parallele regler findes i EFTA-Tilsynsmyndighedens retningslinier for statsstøtte del V.

For at sikre en ensartet gennemførelse og anvendelse af de fælles regler i alle EØS-landene eksisterer et to søjlet system til overvågning og retslig kontrol. EU-medlemsstaterne er underlagt tilsyn af EU-Kommissionen og retslig kontrol af EU-Domstolen, mens EFTA-staterne er underlagt tilsyn fra EFTA-Tilsynsmyndigheden og retslig kontrol af EFTA-Domstolen.

Der eksisterer således to parallelle systemer med en indbyrdes sammenhæng, der medfører, at EFTA-Domstolens afgørelser har en præjudicende effekt i forhold til EU-Domstolen og retspraksis i forhold anvendelsen af statsstøttereglerne i EU/EØS, inklusiv Kommissionens fremtidige praksis på området.

3. Sagens faktiske omstændigheder

I forbindelse med nedlæggelsen af Keflavik lufthavn indgik den islandske stat i perioden 2008 til 2009 en række aftaler med Verne Holding ehf. En af disse aftaler vedrørte overdragelsen af 5 bygninger i den tidligere militære lufthavn til en samlet pris på ca. 14.5 mio. USD. Den ene af de omhandlede bygninger blev udbudt til salg via en række annoncer og via KADECOS - et til lejligheden stiftet aktieselskab 100 pct. ejet af den islandske stat - hjemmeside. De resterende bygninger blev ikke selvstæn-

diget udbudt til salg via annoncer, men alene via KADECOS hjemmeside, som der blev henvist til i annoncerne.

EFTA-Tilsynsmyndigheden gør i sin beslutning af 4. juli 2012 gældende, at salget ikke er foretaget i overensstemmelse med retningslinierne for offentlige myndigheders salg af jord og bygninger, da KADECO ikke solgte bygningerne gennem et tilstrækkeligt publiceret, offentligt og betingelsesløst udbud eller gennem en tilsvarende procedure. Herudover anfører EFTA-Tilsynsmyndigheden, at der blev afgivet et andet bud på en af de omhandlede bygninger. Konsekvensen heraf er, at EFTA-Tilsynsmyndigheden mener, at der i forbindelse med salget er ydet statsstøtte til Verne Holding ehf.

EFTA-Tilsynsmyndigheden begrundet ikke sin vurdering yderligere, herunder fremfører EFTA-Tilsynsmyndigheden ikke, hvad en tilstrækkelig publiceret offentlig og betingelsesløs udbudsprocedure bør indebære.

De islandske myndigheder gør som begrundelse for deres påstand om delvis annullation af afgørelsen gældende, at der gennem den foretagne annoncering i aviser og på KADECOS hjemmeside er sket et tilstrækkeligt publiceret, offentligt og betingelsesløst udbud løbende over en tilstrækkelig lang periode. De islandske myndigheder henviser i den forbindelse til en lang række annoncer i en række aviser, som enten henviser til specifikke bygninger til salg eller til KADECOS hjemmeside hvor information om samtlige bygninger til salg kunne findes. De islandske myndigheder fremfører desuden, at det bud som Verne Holding ehf. afgav, var det eneste bud, som blev modtaget. Konsekvensen heraf er, at de islandske myndigheder mener, at retningslinierne for offentlige myndigheders salg af jord og bygninger er overholdt. Dermed blev bygningerne ifølge de islandske myndigheder solgt til markedsprisen, og Verne Holding ehf. har således ikke opnået en fordel i forbindelse med ejendoms-handlen og har dermed ikke modtaget statsstøtte.

Herudover anfører de islandske myndigheder, at EFTA Tilsynsmyndigheden ikke har foretaget en tilstrækkelig undersøgelse af sagen og herunder, at EFTA-Tilsynsmyndigheden ikke har begrundet sin afgørelse tilstrækkeligt.

4. Den danske interesse i sagen

Sagen er af principiel betydning for den generelle anvendelse af statsstøttereglerne, ligesom den i forhold til en række konkrete sager er af stor interesse.

På det generelle niveau er det af stor principiel og praktisk betydning hvordan ”tilstrækkeligt publiceret, offentligt og betingelsesløst udbud” fortolkes og anvendes, da dette er grundlæggende for at udelukke økonomiske fordele, som kan udgøre ulovlig statsstøtte ved salg af bygninger og jord. Det er således Erhvervs- og Vækstministeriet opfattelse, at afgørelsen er særdeles uklar i forhold til, hvornår et udbud lever op til kravene.

På det konkrete niveau har der i de senere år været en række danske statsstøttesager med kommuner, der ikke har anvendt EUs statsstøtteregler om salg af jord og bygninger, og der er således i øjeblikket meget fokus på kommunernes overholdelse af statsstøttereglerne og særligt de statsstøtteregler, der gælder for offentlige myndigheders salg af jord og bygninger. I den forbindelse kan bl.a. nævnes sagerne Farum Park, Kastrup Strandpark og Aalborg Havn, som alle vedrørte salg eller leje af jord eller fast ejendom.

Der er på denne baggrund et behov for klare og forståelige regler på området, ligesom der i øjeblikket er en stor efterspørgsel på viden og vejledning indenfor området.

5. Regeringens stillingtagen

På grund af sagens principielle karakter på både det generelle og konkrete niveau, bør den danske regering afgive et skriftligt indlæg i sagen.

Det vil i givet fald være den danske regerings synspunkt, at der ved den gennemførte procedure, i overensstemmelse med retningslinierne på området, er foretaget et tilstrækkeligt publiceret, offentligt og betingelsesløst udbud, der kan sammenlignes med en auktion, hvor det højeste eller eneste tilbud er blevet accepteret.

Det er som følge heraf den danske regerings synspunkt, at der ikke ved ejendomshandlen er givet Verne Holding ehf. en økonomisk fordel, som

indebærer, at den islandske stat har ydet ulovlig statsstøtte til Verne Holding ehf.